

Český telekomunikační úřad
Sokolovská 219
190 00 Praha 9

Český telekomunikační úřad		
došlo	24 -02- 2006	③
čj.	počet listů	5
počet listů příloh nebo	/	
počet svazků příloh	/	

dne / date 24.2.2006

věc / re Přípomínky společnosti T-Mobile Czech Republic a.s k návrhu opatření obecné povahy číslo A/16/XX.2006-Y, kterým se vydává analýza trhu číslo 16 – ukončení volání (terminace) v jednotlivých veřejných mobilních telefonních sítích

Formulář pro uplatnění připomínek, stanovisek a názorů

NÁZEV NÁVRHU OPATŘENÍ KE KONZULTACI:	analýza trhu č. A/16/XX.2006-Y
IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE DOTČENÉHO SUBJEKTU:	T-Mobile Czech Republic a.s. Tomíčková 2144/1 149 00 Praha 4
IČ:	649 49 681
Kontaktní osoba:	Ing. Martin Čechák Specialista regulace mobil: +420 603 404 316 e-mail: martin.cechak@t-mobile.cz
DŮVĚRNOST POSKYTNUTÝCH INFORMACÍ:	připomínky neobsahují důvěrné informace, ani informace tvořící předmět obchodního tajemství společnosti T-Mobile
Jméno a příjmení, funkce oprávněné osoby:	Ing. Richard Stonavský Manažer regulace

Úvod

Společnost T-Mobile Czech Republic a.s. (dále jen „T-Mobile“) vítá možnost uplatnit své připomínky a komentáře k předmětné analýze trhu č. 16 (dále jen „analýza“)

Klíčové připomínky (blíže specifikované v následujícím textu) jsou tyto:

- T-Mobile nesouhlasí s návrhem uložení povinností, který v přímém rozporu s novým regulačním rámcem EU pro odvětví elektronických komunikací přenáší navrhovaná regulační opatření z relevantního trhu č. 16 na relevantní trh č. 15 i na související maloobchodní trhy ve veřejných mobilních sítích
- Konkrétní podoba navrhovaných nápravných opatření musí být předmětem veřejné konzultace a následně notifikována Evropské komisi
- T-Mobile považuje za vhodné pokračování aplikace nákladové metody FAC ve veřejných mobilních sítích ve standardu GSM, účelně doplněné metodou benchmarkingu.

I. PŘIPOMÍNKY K JEDNOTLIVÝM ČÁSTEM/USTANOVENÍM NÁVRHU OPATŘENÍ

I.1. Nápravné opatření - stanovení závazného cenového vztahu mezi originací a terminací

Z návrhu analýzy vyplývá, že Český telekomunikační úřad (dále jen Úřad) jako jedno z nápravných opatření na předmětném relevantním trhu navrhuje opatření (viz řádky 894 – 896):

g) související s regulací cen podle § 56 a 57 Zákona (předpokládá se povinnost podle § 58 odst. 1 písm. b) bod 3 Zákona – nákladová orientace cen, uplatnění principu „retail minus“, stanovení závazného cenového vztahu mezi originací a terminací).

Dle názoru společnosti T-Mobile nelze na základě určení SMP na určitém relevantním trhu přenášet regulaci na jiné relevantní trhy. Trh přístupu a původu volání (originace) v mobilních sítích je stanoven opatřením obecné povahy č. OOP/1/07.2005-2 a dle dosud předloženého návrhu Úřadu i vymezen v souladu s Doporučením Komise Evropských 2003/311/ES jakožto relevantní trh č. 15 a tudíž analyzován nezávisle na trhu č. 16.

Výmluvným dokladem nemožnosti přenášet regulační opatření mezi relevantními trhy č. 15 a 16 je ostatně skutečnost, že zatímco na trhu č. 15 v drtivé většině zemí nebyla konstatována přítomnost žádných SMP operátorů, na trhu č. 16 (při uplatnění principu jedna síť = jeden trh, vlastně nevyhnutelně) tomu bylo přesně naopak – přesto vždy došlo k uložení povinností (vzhledem k fungování nového regulačního rámce EU pro odvětví elektronických

komunikací opět nevyhnutelnému) mobilním operátorům, aniž by bylo jakkoliv zohledněno, že tito mobilní operátoři působí současně na trhu (rozumějme č. 15), který je trhem efektivně konkurenčním. Pokud tedy Úřad připouští (principiálně správně, bohužel však bez nějaké hlubší analýzy), existenci vztahu – nikoliv tedy nutně závazného cenového – mezi relevantními trhy č. 15 a 16, bylo by při respektování základních soutěžněprávních principů vhodné argumentovat právě opačným směrem a tvrdit, že případné konstatování existence efektivní konkurence na trhu č. 15 vylučuje (či přinejmenším značně oslabuje) možnou přítomnost SMP operátorů na trhu č. 16.

Protože však v žádném případě nemůžeme souhlasit s uložením navrhované povinnosti „*uplatnění principu retail minus*“ (blíže vysvětleno v části II.3) zejména **z důvodu, že Úřad evidentně (a bez jakékoliv analýzy) navrhuje uložení povinnosti, která znamená přímé zavedení regulace v žádné zemi EU dosud neregulovaných maloobchodních trhů v mobilních sítích** (zcela nad rámec vymezených relevantních trhů – OOP/1/07.2005-2), navrhuje změnu této části návrhu (tj. řádků 894 – 896) následujícím způsobem:

g) související s regulací cen podle § 56 a 57 Zákona (předpokládá se povinnost podle § 58 odst. 1 písm. b) bod 3 Zákona – nákladová orientace cen).

II. STANOVISKA A NÁZORY K NÁVRHU OPATŘENÍ

II.1 Návrh nápravných opatření – nákladová orientace cen

Úřad v této fázi dosud blíže neurčuje, kterou z konkrétní metodu hodlá pro účely naplnění požadavku nákladové orientace cen použít, nicméně vzhledem k tomu, že zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, v podstatě přímo zakotvuje „dvoufázový“ proces analýz relevantních trhů (který je používán také některými dalšími členskými zeměmi EU) - tj. v 1. fázi vlastní analýza relevantního trhu, určení podniku nebo podniků s významnou a návrh případných nápravných opatření (povinností) a ve 2. fázi následné uložení konkrétní povinnosti (nebo povinností) podniku nebo podnikům s významnou tržní silou - není toto přímo na závadu, byť by v případném názoru Úřadu na vhodnost té které metody umožnil adresování konkrétnějších připomínek k analýze už nyní.

Přesto by T-Mobile rád využil této příležitosti k prezentování svého názoru na tuto problematiku. Od samotného počátku zavedení regulace cen za terminaci v mobilních sítích až doposud je v České republice v případě mobilních sítí uplatňována metoda FAC. Tato metoda patří mezi běžně používané nákladové metody pro účely stanovení velkoobchodní ceny za terminaci v mobilních sítích v řadě členských zemí EU, včetně některých zemí, které už ukončily analýzy relevantního trhu č. 16 a notifikovaly případně povinnost nákladové orientace Evropské komisi (např. Francie, Slovinsko či Malta).

Považuje-li Úřad za nutné, aby byla podnikům s významnou tržní silou na předmětném relevantním trhu uložena povinnost nákladové orientace cen, dle názoru T-Mobile je případné pokračování v používání metody FAC možností, pro kterou lze nalézt řadu významných podpůrných argumentů.

Kromě již výše zmiňované nezanedbatelné skutečnosti, že se jedná o metodu, která je využívána v některých zemích, které už analýzu předmětného trhu a notifikaci nápravných opatření ukončily, ve prospěch jejího dalšího využívání rovněž hovoří závažný fakt, že po vynaložení nemalých finančních prostředků, času a úsilí ze strany

mobilních operátorů i Úřadu se v České republice nakonec podařilo vyvinout a následně uvést do praxe příslušné metodiky, na základě kterých je v současné stanovována nákladová cena za terminaci v mobilních sítích ve standardu GSM.

Druhou metodou používanou v některých zemích EU pro účely kalkulace nákladově orientovaných cen za terminaci v mobilních sítích je metoda LRIC. Dle názoru T-Mobile ovšem případné použití této metody pro účely kalkulace nákladové ceny za terminaci v mobilních sítích nejeví v současnosti jako příliš vhodné a to z mnoha důvodů.

Metoda LRIC do jisté míry prokázala svoji určitou opodstatněnost v případě regulace cen za terminaci bývalých monopolních operátorů pevných sítí, budovaných v průběhu desetiletí se značnou mírou neefektivity a zejména za účelem naplnění nejrůznějších rozvojových plánů toho kterého státu v oblasti (tehdejších) telekomunikací. Oproti tomu sítě mobilních operátorů byly v budovány už v převážně většině v konkurenčním prostředí, tzn. princiálně metoda LRIC nemůže v mobilních sítích v zásadě dojít k výrazně jiným výsledkům oproti metodě FAC.

Metoda samotná (a její různé varianty) patří přitom mezi jednu z nejnáročnějších nákladových metod vůbec a vyvinutí příslušného nákladového modelu si vlastně v každé zemi vyžádalo nevyhnutelně mnohaměsíční (někdy dokonce mnohaletou) usilovnou (a nákladnou) práci různých poradenských firem jak na straně regulátora, tak i na straně jednotlivých mobilních operátorů.

Případný přínos aplikace metody LRIC na mobilní sítě v České republice je diskutabilní, dle názoru T-Mobile totiž zcela zjevně nevýhody takového řešení mnohonásobně převyšují jakékoliv myslitelné výhody, zejména vzhledem k tomu, že s vysokou mírou pravděpodobnosti by výše naznačovaný obtížný proces vedl nakonec k potvrzení nákladové kalkulace metodou FAC.

T-Mobile je přesvědčen, že by tomu tak opravdu bylo a potvrzením správnosti tohoto názoru je srovnání cen za terminaci v mobilních sítích s jinými zeměmi EU (z nichž některé, jak bylo řečeno výše, metodu LRIC používají i ve veřejných mobilních sítích). Už mnoho let se totiž Česká republika co se cen za terminaci v mobilních (bohužel nikoliv už tak v pevných) sítích týká, pohybuje výrazně pod průměrem EU 25 i 15 (viz. např. nedávno (20.2.2006) vydaná 11. implementační zpráva Evropské komise či pravidelně vydávaná srovnání cen za terminaci v mobilních sítích IRG). V této souvislosti by T-Mobile rád využil této skutečnosti jako významného argumentu ve prospěch zachování dosud používané metody FAC a jejího vhodného doplnění metodou benchmarkingu.

Samotná metoda benchmarkingu má řadu nesporných výhod, dle názoru T-Mobile dokonce takových, že v současné době lze tuto metodu považovat za rovnocennou alternativu k dosud používané metodě FAC co do konečného výsledku.

Nezbytné ovšem je, aby byly Úřadem vhodně vybrány země, vůči kterým by bylo „benchmarkováno“ (základní podmínkou je, aby příslušná (či příslušné) země samy používaly některou z nákladových metod pro stanovení cen za terminaci, dále by se muselo například jednat o obdobné země co se týká fáze vývoje trhu mobilních komunikací, počtu obyvatel, počtu mobilních operátorů, jejich stáří, využívaného spektra apod.) – jako vhodné se jeví např. Maďarsko či Rakousko, byť lze samozřejmě principiálně benchmarkovat i např. vůči průměru celé EU.

II.2. Nezbytnost notifikace návrhu případných nápravných opatření Evropské komisi

Uplatnění nákladové orientace cen za ukončení volání ve veřejných mobilních sítích je zcela nepochybně nápravným opatřením, které spadá pod článek 7 odst. 3 písm. b) Rámcové směrnice, neboť by mohlo ovlivnit obchod mezi členskými státy EU (zejména v oblasti mezinárodních hovorů a mezinárodního roamingu). Návrh konkrétní podoby tohoto opatření (včetně jeho případných budoucích změn) musí být tedy zcela nevyhnutelně podroben veřejné konzultaci a notifikován Evropské komisi.

II.3. Uplatnění regulace cen na trhu ukončení volání ve veřejných mobilních telefonních sítích za použití principu retail minus

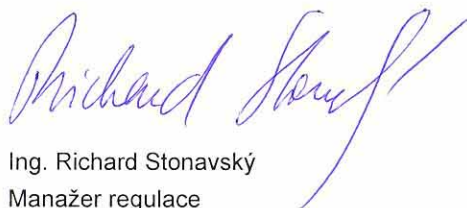
Mluvíme-li o metodě retail minus, je zcela nepochybné, že (ač zdánlivě není metodou příliš komplikovanou) její praktická aplikace je krajně obtížná a naráží hned v několika oblastech na celou řadu problémů. Základní problematické oblasti jsou tyto:

- co je výchozí maloobchodní cenou (výchozími maloobchodními cenami)?
- jak je stanovena hodnota velikosti onoho „minus“? (nutně opět na základě analýzy nákladů, tentokrát nikoliv velkoobchodních, ale naopak maloobchodních)
- jak často (v jakých intervalech) se mění výsledná cena stanovená metodou retail minus?

Navíc, metoda dle názoru T-Mobile především vůbec neřeší podstatu případných problémů na trhu ukončení volání ve veřejných mobilních telefonních sítích – to je ostatně hlavním důvodem, proč dosud vlastně v žádné zemi EU – s výjimkou Itálie, kde je používána ovšem v kombinaci s metodou LRIC – není tato metoda používána jakožto forma stanovení nákladově orientovaných cen na trhu č. 16.

S případnými dotazy a komentáři k těmto připomínkám se prosím kdykoli obraťte na Ing. Martina Čecháka, specialistu regulace společnosti T-Mobile, tel. 603 404 316, e-mail martin.cechak@t-mobile.cz.

V úctě,

Ing. Richard Stonavský
Manažer regulace

T-Mobile Czech Republic a.s.

T · · Mobile ·

T-Mobile Czech Republic a.s.
Tomáčkova 2144/1
149 00 Praha 4
IČ 649 49 681, DIČ CZ64949681

125